

CONTROVERSIA

An ad actus supernaturales celiendos
necessit ut ponatur in humana voluntate aliqua gra-
tia ita ex se efficax ut eidem posita voluntas
nec dissentire posse, nec illam abijere.

Caput Primum

Quae nam sit Sacrum deus patrum Dominicorum, et

Patrum Societatis Iesu et nororae.

Sententia Patrum Dominicorum Hac sententia duplex
ponit in homine auxiliū praeveniens, unde sufficiens, absurū efficax. Auxiliū suffi-
ciente unde quo post hunc converti ad Deum, fieri canat non potest ut eo solo convertatur,
nisi absurū, quod efficax vocat, audiat: arg. hoc ipsum situm est docere in physica qualiter
motio vel applicatione qua sit a solo Deo natus cooperante libero arbitrio; et qua Deus adeo
efficaciam voluntatem mouet ad operandum, ut ei motioni resistere non valeat, nec illa
abijere sed quod ex reuferio, quod dicitur in ratiōnē compōsitos. quādū voluntas in se perte-
nit non operari, quo solo liberas seminas humana voluntatis.

Audit praevenia hoc auxiliū efficax vel applicationem procedere ante determinationē humana
voluntatis ad alio illi auxilio et applicatione efficiendos, ipsum tamen causa esse omnī determina-
tionis voluntatis, ita ut nihil ex ea voluntas possit efficax, quia eius vim et efficaciam vel abij-
eat vel imprimit, sed Dei sua libere voluntate auxiliū hoc cui uellet præbēti, cui uolē denegare
nulle habita ratione vel antecedentis vel concomitans determinationis voluntatis.

Dēcide docet sic auxiliū præveniens in reuferio exigū ad operandum, ut abijere, omnis
responit voluntas operari, aut et ulti modo ad actionem determinare.

Deniq̄ hoc auxiliū præveniens, et ex se efficax, causa est hinc quia voluntas creata adequata
operari ex quod ex causa convertitur voluntatis. It. p̄t̄ et abijet. Et illa iustitia infirmis his affluit.

Sententia Primum Societatis Iesu? Contra Pr̄m Soc̄t̄. Non duo essent,

P̄t̄ auxiliū præveniens interū, de quo tamen ē h̄c dignitatis, si eum est in quādū illustratio-
ne intellectus, seu sancta cogitatione, et in modū quādū voluntatis sive nō delibera, sive non
illē sit, sive sp̄i, sive cuiuscumq; absurū boni affectus, quod omnia ad uocacionē pertinente.

Absurū nullam prorsus dari motionē seu applicationē, aut auxiliū præveniens determinationē
voluntatis humanae adeo efficax nec nō, et voluntatem physice prædeterminat, ut in illi voluntate
dissentire ne posse, res illud abijere.

Caput 2um

Quid Sac. de re sensisse videatur Augustinus.

Testimonia Augustini pro sententia patrum Dominicorum. P. 25

Sic sua ^{fusca} affectus patet Aug. in loca quae affectus Greg. dominum in 2. lit. 8. q. p. ar. 3. ad 12. aug.

1°. locutus ex libro de gratia lib. arbitrio cap. 16. ubi ait. Certeum est nos velle cum volumus, sed ille facit ut velimus bonum. et infra. Certum est nos facere cum facimus, sed ille facit ut faciamus praebendo vires efficacissimas. Idem inducere videtur Augustinus l. de predicatione. cap. 10. qui sequitur Trigentius l. 1. ad Rom. 11. cap. 14 explicat illud Catechisi 36 faciam ut in iustificationibus meis ambuletis, ratione ista, gracie praeuenientis co-excitantis. ~

2°. locutus est de gratia lib. arbitrio cap. 17. Ut velimus, ^{inquit}, sine nobis operatur, cum autem volumus, et sic volumus ut faciamus, nobiscum operatur; tamen si in operante ut dicimus, vel cooperante, cum volumus ad bona pietatis opera nihil ualeamus. ~

3°. est ex libro p. ad Simplicianum q. 2. ante medium, in qua haco habeo. Miser Deus praestat ut velimus, aliter praeplat quod uoluerimus: ut velimus. n. et secum esse uoluit et nostrum suum vocando, nostrum sequendo. quo quidem loquendi modo indicat Augustinus Deum in nobis via nobis facere ut velimus, et ut faciamus. Sunt autem loquendi modum accedit Augustinus a Paulis ad Philipp. 2. Deus est qui operatur in nobis ut perfici pro bona voluntate. quo loco non dicit Paulus Deus est qui cooperatur, sed qui operatur, nimirum ut significaretur nobis Deum solum operari. At librum actum amicabile non efficit solum Deus, sed Deus cui liber arbitrio; q. ratione illius praeemotiois seu applicationis licet solum Deus operari. qua circa "recte dictum patens Aug. cedens q. 2." illud a Paulis ad Rom. 9. Non est uolentis neg. currentis sed Dei misericordis, ut si dicitur Paulus, ^{qui Aug.} sed soluis Dei misericordiis. ac soluis Dei regni est. Atque consentaneo sequitur q. uero se applicatio illius mis. His Augustinus & Almonerij additio P. Dominicana ~

4°. ex cap. 32 Catechisatione, ubi explicat illa curia Pauli locutus ad Rom. 9. Sic ait. Res statu ut proprieas dictum intelligatur non uolentis neg. currentis sed misericordis Dei ut totum Deum dixerit qui hominis uoluntatem bonam et praeparat ad iurardam, et docuit praeparatam. At praeparare uoluntatem uicti aliud est quia praeparare ad crucisum p. 28. At quis non uidet Augustinum loci predicti nolle facere mentionem illi de praeemotione et applicatione illius efficaciae quae non relinquat in resiliencia potestra ad divisionem diuinæ uocationis, in quo ponit et uera difficultas? quis autem pater predictus testimonium mollegiada sint inferius dicentes.

Testimonia Aug. pro sententia patrum Soc. Eccl. Ieff. hic
Sic Augustinus probanda, ut liquidius contextum est genere Augustini sententia.
primum ex quod Augustinus, ut reliquos sanctos patres ne uerbū quidē reportis de See physica Dei praeuocatore, seu applicatione praeuenientis determinatione nostre, uoluerit, quod alii capitulo
qua P. dominicanus ^{ad} predicatorū autoritatem in Catechise probabant: Absurdi est Augustini ubi gratiam per auxilium praeueuenientis seu praeuenientis auxiliū in uocatione collucere quae et sanctorum cogitationes, et
nihil appellat: indelibet uoluntati effectus includat, quod me ostendemus.

Primum igitur Augustini testimoniū ducatur ex lib. de spiritu et lā cap. 34. ducendas ^{hinc}, ut videat non ideo tantum istam voluntatem diuino munere tribuendam quia ex libero arbitrio est, quod nobis naturaliter concreatum est; venit etiam quod visorum missionibus agit Deus ut velimus et ut credamus; sive exhortatus per evangelicas exhortaciones, ubi et mandata legis aliquid agunt, si ad hoc admonent dominem infirmatis suos ut ad gratiam iustificantem credendo configiat; sive intrinsecus ubi nemo habet in potestate quid ei videntur in mente, sed dissentire vel consentire proprie voluntatis est. his ergo modis quod Deus agit cum anima rationali ut ei credat; neg. n. ei credere potest quod libero arbitrio si uella sit ^{sua} uocatio cui credat. ^{Quod} in Augustino nihil de Sacra physica applicatur cancri de vocati per visionem missiones.

2um. ex libro de Catechismo dogmatico, cap. 21. que capitulo initiatione et admonitione que ad uocacionem pertinet, ^{libens} initio nostre salutis; quod f. initiationibus acquiescamus. Marem ad querendam salutem arbitrij libertas sed admonente prius Deo et invitante ad salutem, ut vel eligat vel sequatur; et initio nostre salutis Deo miserante habemus; ut acquiescamus salutifica inspirationi nostrae potentiae.

3um. ex libro p. optioni ad Simplificandū q. 2. qua' questione ipsiusme Augustinus id. senior in libro de praedicatione ^{ius} cap. 2 planum laudat, et ad eis legat omnes qui est ipsa in hanc ad hanc via de concordia gratiae et liberis arbitrii profecti capitulo. in illa q. q. 11. Alioquin praeceps quod velimus, aliter praeceps quod uoluerimus, ut velimus. n. et suum esse uoluit et nostrum; suum uocando, nostru sequenda. Ubi uocacionem Dei est dicit quia filii Dei sunt largior, nostrum uenit etiam ^{etiam} regni uocationem, quia nostri uocacioni cooperantur. Et de Esaie eadem loco: Noluit ergo, Esaie, et non cœperit, sed et si uoluerit et cœperit uocatio Dei adiutorio pervenisset, qui ei etiam uelle et currere præstat uocando, nisi uocatione contempta reprobus fieret. Vale ergo Augustinus. ^{in hanc} Deum præstat nobis ut carramus ut uelut et operemur, et id ^{etiam} præstat per uocationem sciam et cetera.

4um. ex eadem q. 2^a Non igitur præsumo ut inquit, ideo dictum non uolentis est quia nisi eius adiutorio non possumus adipisci quod uolumus, sed ideo potius, quia nisi eius uocatione non uolumus. Et infra uocationem istam appellat effectuicem bona uoluntatis, et ^{ut} ^{hoc} facit ^{ut} ^{de} ^{tempore} illa uerba Non ex operibus sed ex uocante. Hinc ergo uocando præcedat misericordia Dei, ne credere quisquam potest ut ex hoc uidelice quod uocauerit) accipiat facultatem bene operandi. Et infra. Vocando Deus præstat et fidem. Et infra. quia ei (Esaie uidelicet) uelle et currere uocando præstat et Deum infra. quia uocatio prædicat bonam uoluntatem propter uocanti Deo recte tribuitur quod bene uolumus. Quibus si Augustinus ita haec q. cam fidem et uoluntatis uocatio in diuinis tribuerit, se per quam causam nostra uoluntatis explicare.

5um. ex epist. 107 post initium, secunde. n. Cognovidi modū Augustinus sapientiam senior usurparit, ^{aut} ^{ut} ^{tempore} ^{tempore}. Si ergo ita prepararet, arg. operatur Deus hominis uoluntatem, ut tantummodo legi sua agit doctrinæ libero eius absiberet arbitrio, nec uocatione illa alta agit tanta sic eius ageret sensum, ut eidem legi agit doctrinæ accommodaret ascensum; prout dubius eam legere vel intelligere legendō, vel etiam exponere, ac dīcere sufficeret, neg. opus est orare ei.

ubi Pelagius affrunci Deum sola predicatione preparare, et operari in nobis voluntate, innovatione illarum
et sententiarum offerit, qua bonis a Deo misericordia attingi probat esse posse predicare, et in fai exercitium
capitiat illa ad Philipp. 2. Deus est qui operatur in nobis ut perficiere, quem perpera Pelagius ad
enim predicationem referbat.

Vt in mea est ea b. de p. dicitur ps. c. 19 ad mediu^m eoz vocatores nos. Pris Domi in
tempore, et sicut dicitur. Nec quia credimus sed ut credamus vocamus, atq; illa vocations quee sine
perit. Et id agius propterea peragitur ut credamus. Et in fine. Deus igitur operatur in cordibus
bonum vocacionis illa secundum propositionem suam de qua multi Logique oramus, ut non manentes
audiant Euangelium sed eo audiens convertantur. Post igitur Augustini vocationi postea recep
tabure gratia preservante, non physice applicatio voluntari, vel rationis, a Patrib. Domina.

Cape 3^u

Testimonia conciliorum et sanctorum patrum pro
sentia Prim Socieatis hui.

Quoniam tunc haec disputatio longe potius multo legitimis rationibus, qui omnia genere secundum malorum et bonorum dignitatem, certe et operae peritius videtur quid ea dicentur contumelias et si parcer, et potissimum suggestiones solatrices.

Celestii ffo epist ad episcopos Gallie quae loq. 7. inde resp. lat. pag. 20. qd. tradit epis. vix quendam pecti cano-
res fidei a patribus auxiliis quos suos inguit, efficerunt apostolici anachorites dñi illos approbarunt, affect iher-
ost canonem episcoporum Aplicae in epist. quendam ad Salmis cuius lxx sic ita. Praepares velutari à dñe quibus huius
pag. 20. inquit Celestius dñi verbi canorum explicat ut boni aliquid agant ipsa canci coda fidelium. Tae
per inspi rationes quae ad vocacionem pertinuerunt praeparationem velutarii declarat Celestius.

*Prest. auct' cori' Accusat'. 2. Cet. 5. ibi. Prolegatio doni per inspirationem spiritus S. et eadem
passo Cet. 8 et Canon. 7. ibi. Ab ipso illuminatione et inspiratione ipsi S. ex eadem modo Can. 8.*

Denique audito Corin*ti* 1*ad* 2*Corin*ti** iustificationis in adultis a gratia praecubriens secundum esse definitum; et explicans quod non in gratia praeveniet ~~hunc~~^{magis} hoc est ab eius vocazione quod nullus erat eximendibus meritis vocatus. Ego pro eadem auctoritate gratiam praevenientem, et vocacionem pastora etiam ad alii sibi praemotio nunc applico. Quoniam determinat. ³notare ut
probatur.

2°. Methodus v. de libero arbitrio, cuius est vir tunianus p. 4°-9° Magdeburgensis cap. 2. qui
gratiam praemuneriem reuoleat ad hoc enim uticari declarari non possit.

3. Prospic Aquitanicas egregijs Augustini discipulis et doctinis eius interdigtris. 2. De rectione
geatum haec habet. Quia quidem Dei in omnibus iustificationibus principice dominus sua-
deos exhortacionibus, non raro exempli tenendo periculis, incedendo mirabilis danda incolebamus inspi-
rando confilium cori ipsius illuminando, et fidei affectionibus. Tuncque quibus uestris gracie
venientem desubiles facti si exempli et figura crucis in corporis et illuminacione conseruitur que-
sunt ex parte intellectus, et in fidei affectionibus quae sunt ex parte voluntatis. Coquiam am-
eca Universitaria

le mons ut celebratus, ^{non} de consensione deliberaata, in qua non' eadim per grata corporacionem
statim illa adiunxit. Sed etiam voluntas hominis subiungitur ad que coniungitur, quae de
sue praedictis et exercitorum praetibiis ut divinis in se cooperant operi, et tripli exercere domini
quod supra remne concepit ad ordinem. Et infra. Hunc autem consensum non solum celestarii pre-
dictionum et exercitamenta doctrinae, sed et mentis gignit, propero quod sentimus, vincimus rapien-
tia amoris domini; qui quancilibet censibus infernos non atido agit qui ut qui fecerit amorem facient
no leone.

4. Bernardi in aurea opusculo de gen. 2 lib. artem sive diuinis. Operis uide tunc, libens
excusat arbitrii cui remittat cogitatum; sanat, cui misericordia affectum; roborat, ut adiuuat ad
aerum; seruat ne ruror defotum. si autem ista via operatur ad arbitriis, ut in illis in primis
preservat, uidebatque cui remittat cogitatum, in ceteris coniunctur non ad hoc usq*ue* puericis, uicis
libi deinceps cooperat et paulo inferius. si ergo Deus tibi hoc, hoc est boni cogitatione uelle perficiere
operatur in nobis, pro profecto cogitare*to*, sine nobis; secundum tempore effectu*concreto* no-
biscum. Tertius, uidebatque aliozopus, per nos. Quibus uerbis manifestum est Bernardi gratia
preservatio in cogitatione cautiones, et puerorum nulla alia praemissio, aut physica appli-
catione posse, ut conservare probatur.

Vlos. l. 26. qui operine colluit doctrinam Aug²⁰ et n*ig*ua, et doctribus ei*g* integreretur
mas, sive physica pugnacis compleatus est; immo ea de mea*21* reij*uit* (sic). p*5*. q*4*. t*art*
13 uer. *H*eij*t*ekne*d*at. Terranum *22* g*o* d*ea*ut. cap. 109. uerbal et hui*z* ut*z* operat*z* erga*z*
h*u*lm exigit auxiliu internum dirigens et exercitans iustitiae, quod p*ro*cul dubio ad uoc*z*
refut*z*. *D*u*z* *H*ieronymus *b*uf*z* p*ro* p*o*nt*z* 2. et ali*z*.

Caput 4.⁴

Explicacione loca S. Augustini a Paribus Domini.

allata in suam orationem.

Post uis loci locu*m*is' s*n*is et in illa locutione Aug²³. Deus facit ut ultimus Deus faciat
faciuntur et*g* que locutio uero*z* perpendatur nec illi faciat, nec obstat nobis, n*ig*ua*z* n*ig*ua*z*
Gloriam*z* s*u*bi*z* physica*z* applicat*z* meminit Aug²⁴ que in physica determinat voluntate,
ut omne illi afferat potest*z* remuendi*z* quid est P*re*s Domini: in ea Augustinus*z*
facie debilitent*z*, et prauera*z* si suffici*z* si haec loca explicatione de uoc*z* ratione cui*z*
monemur ad hunc*z*, ut in i*st*dem loco*z*, et ab i*st*is*z* a i*st*is*z* alios ips*z* se explicavit Aug²⁵.
Vocatio*z* moralis*z* uocat*z* quadas*z* determinat*z* fuit ut ultimus n*ig*is*z* illi manibus,
raffellionibus*z* grec*z* exiguo*z* s*u*bi*z* p*ro*p*ri*a*z* super comi*z* uoc*z*. Quod ips*z* in nobis n*ig*la*z* d*icit*
ratio*z* Deus efficit*z* sanctas cogitationes i*mm*identes*z*, affectus*z* i*nd*eliberans inspirando*z*
quibus modis uoluntas ad bonum flectit*z*. Ita cu*z* Deus infallibilis*z* uocat*z* nos*z* que uocari
si conquis*z* et profici*z*, cum hoc adhibet*z*, cu*z* magis*z* cum effectu laborum*z* et conuention*z*
notra*z* operacion*z*. Et hoc p*ro*pter Deus nos*z* uocare*z*, uer*z* de prop*ri*etate dicunt*z*, Deula*g*ia*z*
nobis nostra*z* conuincit*z*, Deus est*z* causa*z* illius*z*.

Sed i*nt*er*z* contra hoc *st*ut*z* Aug²⁶ *z* Augustinus affinit*z* Deus h*u*lm sciens*z* operari*z* hoc p*ro*sumit*z*
et uoluntate*z* ut cap. 17 de gen. 2 lib. arb. et cap. 15. ut quis*z* in C*on*tra*z*. Ut apostolus Paulus de
c*o*lo*z* uecare*z*, ut tam magna*z* et efficac*z* uocatio*z* conuincit*z* gratia*z* De*u*i n*ig*at*z*

C. tamen id Augustinus locis aliis non sicut est ut huius et noscum, sed secundum vestrum capitulo,
1. non alia ratione et explicando, quod attenuando ipsa Logia de hac operae et physica applicatione.
Nam cu[m] omnis nostra sufficiet ut ait Paulus, ex Deo sic obstatam precedentem applicationem physican
et genitrix Augustinus dicit Islam Dei opera. Vnde hoc praeceps dominus et caritas in
proposito apostoli circa meos Aug. et Petrus gratitudinem et fortitudinem, quia ex ut. Aug. Deus Islam
-1. nra nobis operari referunt ad prius aet[us] istantibus, non ad eam consequenter. sed duplice et
illi utriusque gratiae operantes que reficiunt ad prius aet[us], cooperantes, que reficiunt ad sequentes.
Et ut omnium ceterorum in Dominicane familia, in locis cap. 16 de natura erga misericordia d. Aug.
et 1. 28. p[ro]p[ter]o art. 4. Ad h[oc] loco ex suis verbis Aug. inde cap. 17 de lib[er]tate refelli potest
interpretatio, sed si ait. Cum autem est ut velimus operari incipiunt, qui velentibus cooperant
proficiens. Et infra. Ut velimus tunc nobis operari ad nos volumus et tunc volumus ut faciamus
nobiscum cooperamus. Ex quibus ceterum est Augustini sententia, ut dicit Solius Oci, quippe
potest h[oc] applicatione et premissione enarratur, et Augustinum Logia dei tunac. Dei Islam
operari in genere cause realis vocans allatioris. In quo genere causa, ut unius magis
apparatur, diverso modo operari istantibus respectu primi aet[us], et respectu sequentiarum, que
sunt, ut Deus ipse respectu eorum diverso modo operetur. Non respectu alteri primi nullis modis
istantibus tunc alia est caritas, et hoc in Cogit, vocat, quod postea diligere primi aet[us]; sed Deus
sunt hoc potest sanctorum inspiracionibus inducendo istantibus, quare in h[oc] quod ut in istantibus
prius aet[us], at in aliis respectibus quod ut inducendo monere ad opus velutarij tractabilis
et confitit a prima illa istantibus fluenib[us], quare in illo genere non in h[oc] potest Deus, sed res-
tatas in Deo aet[us] dicit consequentes. Quae o[ste]n[do] de Aug. tunc operari declaravit Bellar-
ming lacis in Aug. universus v[er]o p[ro]p[ter]o de gratia lib[er]tatis et Greg. de Valencia p[ro]p[ter]o nra thol[os]
dig. 2. 3. p[ro]p[ter]o. v. Nec h[oc] mutatur solum cap. 16 de nat. 2. gratia.

Restat nra ut explicare clarius locus illi ex Cogitib[us] cap. 32; que summisime nra omnia
de physica applicatione confirmari poscantur secundum Dominicanum. Id quia ita docet Aug. non rede
explicatio. Secundum Paulum. Non est istantibus si dicas Non est tunc voluntas, sed in resto. Nullus mo-
do est voluntas. Nam alios (inquit illi) si recta est quoniam interpretatio posset e' coram d[i]cti, non est
Dei missio, recte est incepit non est tunc Dei missio, recte quid in (inquit Aug.)
nullus casus dicere audebit. Tunc ergo quia Augustinus hoc verbi conclusio quae dicerat.
Reputat ut proponerit dicitur intelligatur ut voluntas, ut non Dei deus. Ex qua clausula inferitur secundum
Dominicani, istantibus in illa opere nulla parte habet, ac nihil operari, nisi quales applicationes
illa physica applicatur a Deo. Vnde ut Augustinus mens facilius p[re]cipiat.

1. ut certi ponendum est Aug. ex capitulo non excluderit istantibus h[oc] a reg. iustificatione,
quod potest ex illis verbis cuiuslibet capitulo. Cum praeceps dubio a somo eius actatis sit, non potest ceteri
perire diligere voluntatis, nec querere ad palmas supplicare vocari, nisi ad palmas curvere. Et inquit
cabe statim infest, nisi quia et ipsa voluntas a Deo praeparatur, ut dicitur q[ua]d securiorum.
qua[nto] preparationem utiq[ue] posuit Aug. ut pater in locis aliis, et provocante epist. 107. Actu
exp[er]ientia litteraria docet Augustinus, in explanatione. Huius sententia Augustini dicitur preparari
et iustificari configendus, ac nihil derogandum esse proprium in operando nostra voluntatis.

2. Ponendum est Aug. ex capitulo ligantibus iustitione contra quodlibet qui ut in de-
re liceat in epist. 107. ac Progen ad Augustinum, quae h[oc] exalbit. Aug[ustinus] de praedicatione ih[esu] Christi, dicit
anterior, prius ut recte, iustificari negoti[um] perdere et a voluntate h[oc]que nra sanari, et a gratia
iustificationis, et remissionis que sanatur, secundu[m] et postime gratia iustificationis sanantur.

et quidem gratia' et bonum Dei; et voluntate' animalis consequentes. ^{est ut opus}
 hominum viribus naturali. ^{et manu' operari' utrum} diligens ab Aug. cap. 2. fine' scripti. si de praecepto. Quia
 it. Volens a te quod est quod credit quasi componit homo cum Deo ut pax' fidei tibi vindictet atque illi perde
 relinquit. Et quidem ita' eod' pax' snrebant. et Heil. ep. praedicta et. initial. de voluntate' sanandi.
 et de pax' filii. Deniq' auctoritate' eiusdem. Et voluntas mea' pater ipsa' iustificatoria' in
 context' ex verbis istis. Et meritos que voluntate' et considerante' lo' citare. et ea Aug. no. 6. et cap. 6.
 cononduit epistles Pelagi. ex qui oīndus conductanc' meritos' ini'p'z' a lib'z' arbitrio. t'k'z'
 Aug. de p'z'p. N. cap. 2. ad p'z'p'z' i'bi'. Co' meritos quo ce'git a nobis. Hoc i'gitur e'z'z' h'z'z'
 Aug. cap. 32. Cui' n'lio' impugnanda' res'pet. atq' idem' ip's' c'nt' inicio' s'p'p'z' proprie'
 sua' d'ignoz'. h'z'z' ait. Nonne quisq' gloriatur de lib'z' arbitrio' edunato'z'. tamq' ab ip's' in-
 c'gn'z' merito' qui camq' debitem' red'c'atur p'c'm' bene' operante'. Ut ip's' e'z'z' impugnare' n'z' z'f'li'
 prima' e'z'z' p'p'z'io'z'. et s'c'ndaz' qua' Deo' salam' remissio'z' g'z'z' z'f'li'eb'ant' z'f'li'eb'ant'
 u'ro' sanandi' ob'z' lib'z' arbitrio' et h'z'z' p'p'z'io'z' d'c'nt' non s'f'li'g'z'z' sanando' s'f'li'g'z'z'
 et voluntate' sanandi' e'z'z' dom'ni' Dei; quid' confirmat' et'le' Pauli' ad Philipp. 2. Deus' q'z'
 operatus' in nob'z' u'lo' et ad Rom. 9. non s' u'lo' n'z' c'nc'nt' p'z' m'z' u'lo' Dei' qui u-
 l'v'z' i'g'z'z', a' Deo' p'p'z'ar'z' n'z' p'z' u'lo' et' ut' o'z'z' a'z'. Quare' c'nt' q'z' i'g'z'z'
 cap'z' p'p'z'ar'z' meritos' non i'g'z'z' a' lib'z' arbitrio' s'f'li'g'z'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' Dei' qui p'c'm'z'
 lib'z' arbitrio' z'f'li'eb'ant' u'ro' z'f'li'eb'ant' sanandi' et' ad finem' cap'z' p'p'z'ar'z' declarat'.

Capit. V.

m'lo' m'lo' Deo' b'f'li'eb'ant' cau'z'no' eff'ct'z'. 1. ut p'm'z' cause' e' qua' d'na' sua' u'ro' p'p'z'ar'
 et p'p'z'io'z' ad op'z' h'z'z'ant' u'ro' m'lo' g'z'z' b'f'li'eb'ant' gen'ra'z'. 2. c'ng' u'ro' z'f'li'eb'ant'
 u'ro' z'f'li'eb'ant' agentis' et' inclinatio'z' c'nt'z', e'g'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' c'nt'z'. et' ob'z' s'c'ndaz'
 d' 2. p'p'z' 101 art. 5. h'z'z' a'z' h'z'z' ad c'nt' 2. q'z' i'g'z'z' in g'z'z' c'nt' form'li'z'. n'q'z' u'ro' z'f'li'eb'ant'
 q'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' form'li'z' agentis' u'ro' z'f'li'eb'ant' agentis'. 3. ut' a'z' influent' in eff'ct'z' cu'z' 2.
 Et' h'z'z' t'z' m'lo' g'z'z' q'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' Deo' t'z' t'z' e'z'z' e'z'z' h'z'z' n'z' necessari', et' g'z'z' h'z'z'
 m'lo' d'c'nt' Deo' applicare' c'nt' 2. ad op'z' p'c'm'z' d'c'nt' p'p'z'ar'z'. Et' n' applicari' ordinari'
 causa' ad op'z' et' u'ro' z'f'li'eb'ant' q'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' ad op'z' ordinatur; q'z' s'f'li'g'z'z' p'z' p'z'
 et' q'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' causa' secunda' s'f'li'g'z'z' et' et'la' causa' applicari'. Et' t'z' a'z' m'lo' u'ro' z'f'li'eb'ant' Deo' d' appli-
 car' c'nt' 2. ad op'z' q'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' naturalis' p'p'z'ar'z' n' ordinet' causa' ad op'z' n'z' a'z' m'lo'
 media' ad op'z' requiri' et' q'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' et' Deo' d'c'nt' p'p'z'ar'z' q'z' p'p'z'ar'z' Deo' u'ro' z'f'li'eb'ant'
 ad op'z' c'nt' 2. q'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' n'c'nt' illo' t'z' n' nature' relict' non h'z'z' u'ro' z'f'li'eb'ant' operari'. T'z'
 u'ro' z'f'li'eb'ant' t'z' causa' inclinatio'z' ab'z' naturalis' ab'z' lib'z' lib'z' h'z'z' g'z'z' c'nt' c'nt' applicatio'.
 C'nt' naturalis' applicatio'z' h'z'z' determinat' n'c'nt' u'ro' z'f'li'eb'ant' ad unu'; n'c'nt' determinat' h'z'z' idem' h'z'z' re'c'nt' c'nt'
 nat'. agentis' ratione' t'z' cu'z' fidamento' t'z' ab'z' c'nt' d'c'nt' p'p'z'ar'z' et' lat'z' p'z' p'z'
 determinatio', q'z' p'p'z'ar'z' n'c'nt' t'z' et' agentis' t'z' et' agentis' t'z' et' agentis' t'z' et' agentis' t'z'
 u'ro' de' h'z'z' t'z' de' diversis' applicari'z' t'z' et' agentis' t'z' et' agentis' t'z' et' agentis' t'z' et' agentis' t'z'

Causa ad libertatem que est ad indifferentia malorum aliorum applicatione' non potest non cogitari
semper moraliter, ut ratiocinio que resolutio' libet et resolutio' ea' sicut libertate, et quod indifferentia de opere applicari.
Sed ut moralis applicatio' debet modis finis potest. Altero, rationibus ex inserviatis quod pessimum. ut docim
applicare voluntatem ad primum actionem, callicantem ratione'. et affectus quoddam indolentiam, hinc deinde expon
ut licet per eundem actionem potest deinde se applicat ad sequentes. Ne' ex intentione finis velicam mons regis. de dignitate
modi. et si est quintus modus applicacionis. Altero per habentes qui faciunt decommissionem, rappelli
cato' intentione ad opem cui' libertatis est, quia libenter natus ad libetum. quod si hi habent sunt libe
tus acquisiri, et sustiniri, ut fuit uerae a proprie' causa honesti habent, et si rigido et vi' ne inducuntur
comparante, ita ipsa metu' iuris et habentes recurso ad opem applicari. Et si libentes non iuris
debet, et haec est causa penitentiae, penitentia co' dicens. Non sustinatur ad opem applicari iuris habentes
et hoc est 6. modus applicacionis. His prioci' facile explicari aliquo loco, in quibus est
debet, et quae sit applicatio' docere conatur.

Q. Et p. q. 105 art 4. Sed non unger. Ne sit ^{alio} constitutio pliis d. si. dico meos quibus
non custodi, alio, ut obicon, quod huius et ad ea, alio, ut ad causas efficiens, quem
medio sic explicat. Similares am 2 iuris velenti a solo Dic ceperit et latitum sit
mudi probat non sit disiunctus. quae ratio monendo, et ista applicatio in nobis patim. loco.
et fortasse hoc dicimus monendi ratione locum p. 2. q. 2. an. 7. Deus monet voluntatem ergo
min. motor ad ministeria obiectum, quod est bonum.

2. Locus est casus q. ad. 5. 261. Segunus quod Deus in ob. 3. intime operatur. Et in fine Operaciones
naturalis Des vibrantes, quasi operantur in natura. Et tunc exemplo artificis qui habet modum applica-
t. et rem ad secundos locos, ea quibus p. et dicitur: infirmos patentes, de me: 1. 25. cas illa physica applicatur,
qua Deus aliquid patens operatur in ea secunda. Sed d. 26. om. utitur Deum operari in natura
intime commandando in his eis preparatione et virtute agenti causa naturali, quod vero utitur ei-
pli artificis, qui aliquid imperat per formam sed applicat instrumentum, p. ex. patens cordis, sed n. Excep-
tit, ut liber tribuat eundem modum applicatur. Supposuimus artificis, ostendere Deum etiam in modo
aliorum effectus, cum n. quoniam in r. et g. 1. r. ingredi et de fructu. 2. esse effectus, ut haec forma
quae est patens, autem, agit domum et hoc procedunt. 3. ingredi est formalis, ut intime amittat et commutetur
in hoc esse, et ob. Tunc h. modos, quos supra in capturando, Deus dicit operari in ea secunda. 1.
operari ipsa operationes causas secundas. Tunc exemplo artificis omnes patens velut Deum esse est unum effectum
liberum carum, ut ipse consumat instrumentum agentis. s. n. a. 2. Considerandum est quod Deus mouet
processus motus liberi et secundum ad suos ad operationes ordinato, quia applicando formas et virtutes
rurum ad operationem, sicut etiam artificis applicat instrumenta secundorum, qui camen inveniunt formam non
mutant; sed videlicet formam exterioris agentibus, et eas conceit in eis. Nec si hec Deus mouet res ad op-
erandum, et vero scimus effectum omnium carum, non t. avocatio sciatis fama et tribus instrumentis. Ita et
ratione cuiuslibet autem de talis applicatur, ut dicitur, quamvis magis patens qui et virtutis agenti, et can-
t. et conservat. Quoniam proprietas h. in hac dignit. Siludens addit. Vnde ad h. et campi actiones
et quoniam h. formis quae est principia actionis, id est trius carnis, quid sit de p. et applicatur propositum.
Sed invenit. Videlicet ad h. et campi actiones, quid sit de p. et applicatur propositum.

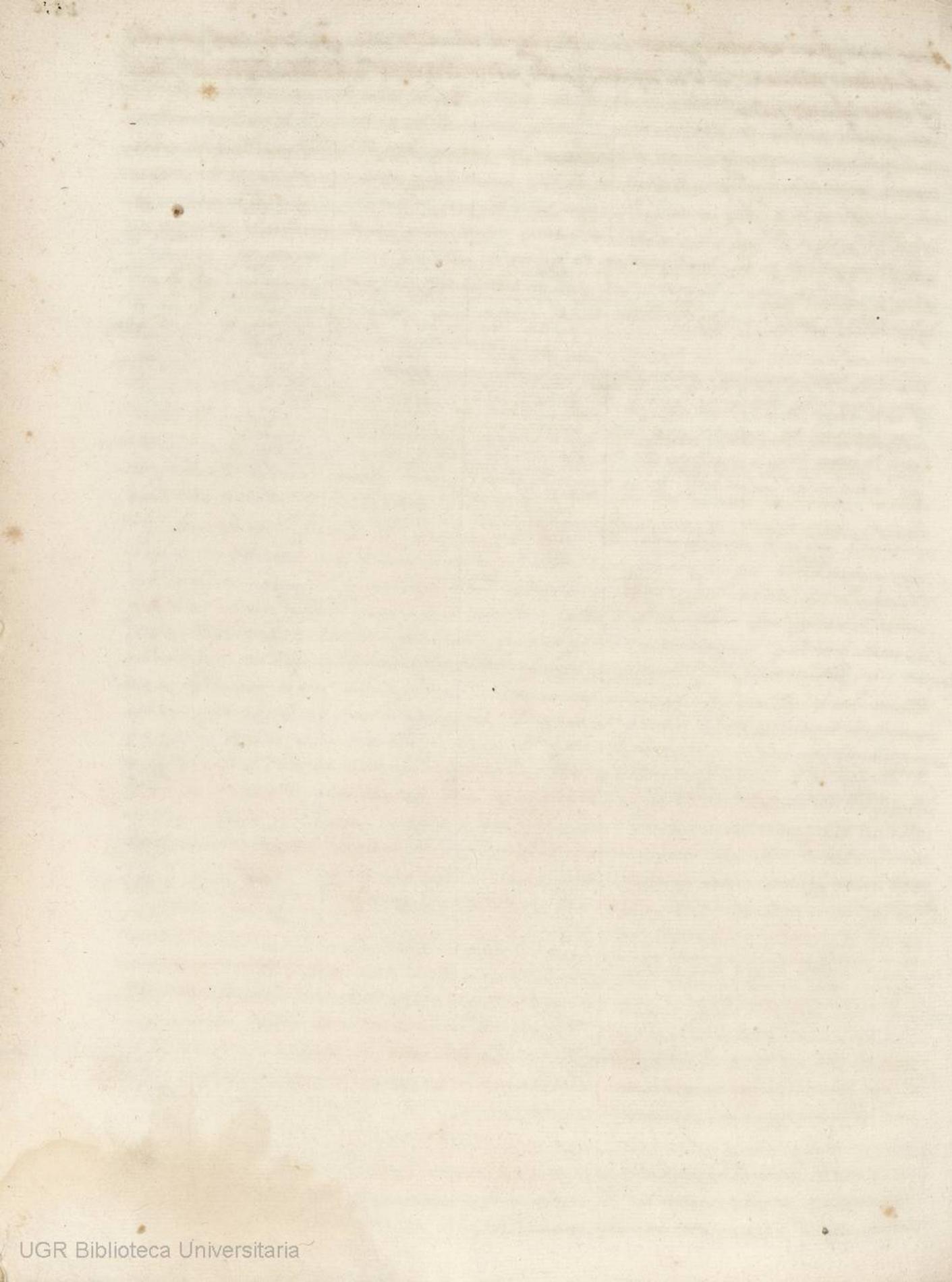
3° Caus et 3° g. E cap. 70. Hi. Inquor si huius agi das mitibus ipsam inficiari potest per quod agi et conservat cum aut eius applicatur ad genitum huius artificie applicatur in instrumentis hoc pris domini iustus ad teum misericordia. Minime Corse alio in eae mto s. 28. con. capitulo 2. 28. om. iudicatur

Dicitur omni effectu naturali agerari esti a Deo, neque esse absurdum, si idem effectus in duobus agentibus
subordinatis producatur, ut a sui superiori agerari possit in inferiori. et quod ratiocinare possunt et possunt.

Quoniam inferioris pudent

Glareo dedit id est. Et quodammodo etiam in primis videremus in aliis locis
etiam aperte. Namque in aliis locis videremus in aliis locis transposito
etiam aperte.

De la mia opus publicum
naturae, cum opere in foliis
et varia collectione, que hanc

Liberum esse propositum
vaderem, que dicitur
et non tunc possumus.

Hoc quod presentem publicum
autem est offensio ergo
ad officium pugnare.

Si excepit, non regnare
quibus pugnat licet
monstrari possit
prohibiri, pugnare.

Quod si hec pugnare
liberum est, non potest

Liberum esse propositum
scatis que cum
et varia collectione,

et libidinosa
collectione, que hanc

et libidinosa
collectione, que hanc

10

